

Nr 171.

Av herr **Lindberg** i Stockholm **m. fl.**, *angående befrielse för sjöfolket från erläggande av skatt för krigsriskärsättning m. m.*

Enligt en kungörelse, som utfärdats i Danmark, skall det danska sjöfolket vara befriat från erläggande av skatt på den inkomst, som räknas till »krigsriskärsättning» och som intjänas under fartygs uppehåll i riskzoner. Förslag om dylik befrielse från erläggande av skatt har också framlagts i Norge, och det är troligt att sådan befrielse kommer att beslutas.

Under nu pågående krig ha färderna över haven blivit särskilt farofyllda, i det att ett stort antal neutrala fartyg torpederats utan föregående varning och ofta med resultat att en stor del av besättningen blir borta med fartyget. Många bli visserligen räddade till livet, men ådraga sig skador av skilda slag, skador som det tager lång tid att bli återställd från. Särskilt när det gäller färder i farvattnen kring Englands och Frankrikes samt Hollands och Belgiens kuster är riskmomentet mycket stort. Det är säkerligen det man i Danmark och Norge räknat med, när man tagit ställning till frågan om skatt på den del av inkomsten, som utgår under benämningen krigsriskärsättning. Vilka motiven än varit, synes det befogat, att sjöfolket även i detta avseende behandlas ungefärligen lika i de nordiska länderna. På andra lagstiftningsområden har man strävat efter att komma varandra så nära som över huvud taget varit möjligt, såsom t. ex. i fråga om sociallagstiftningen i den del som innefattas i sjömanslagen och delvis också sjöarbetstidslagen. Krigsriskärsättningens storlek är ungefärligen lika i de tre länderna, och inkomstförhållandena i övrigt äro i stort sett likartade, en ordning som man i flera år sökt upprätthålla.

Vid bedömandet av denna fråga om viss befrielse från erläggande av skatt för särskilt slag av inkomst har man att i första hand taga hänsyn till inkomstens art och under vilka omständigheter den tillkommit. Krigsriskärsättningen, som förekom även under det föregående världskriget, har betraktats icke såsom en arbetsinkomst utan såsom enbart en ersättning för den ökade risk, som personalen utsätter sig för vid färder över riskfarvatten. Emellertid torde det vara klart, att den enskilde individen gärna betraktar ersättningen såsom en vanlig arbetsinkomst, ehuru väl den icke avsetts såsom sådan. Sedan någon tid skall viss del av denna inkomst insättas på postsparbanken och där spärras. Genom detta förfarande skulle sjöfolket erhålla en hjälp att avsätta erforderliga belopp för framtida skatter. Många anse emellertid, att det ligger en orättvisa häri, enär inkomsten som sådan endast är en ersättning för risk och enär den också försvinner så snart riskmomenten äro

eliminerade eller ersättningsbeloppen minskas i samma mån som riskmomenten bli mindre.

Möjligt är att vid bedömandet av denna fråga så stark hänsyn måste tagas till andra faktorer, som sammanhånga med skattefrågorna, att någon avvikelse på nu föreslaget sätt icke kan göras. Skulle så vara förhållandet, måste frågan om lika behandling av sjöfolket i de tidigare nämnda länderna lösas på annat sätt. Härvid kan tänkas olika lösningar, men torde frågan bäst lösas genom en förmånligare pensionering av sjöfolket.

Förra året trädde det nya pensionsreglementet för handelsflottan i kraft och började tillämpas från och med den 1 juli 1939. Med hänsyn härtill torde det vara alldeles för tidigt att bestämt yttra sig om hur denna nya ordning i praktiken kommer att verka. Ett är emellertid klart, och det är att pensions- eller understödsbeloppen bli mycket blygsamma även för dem, som under det mesta av sitt liv ägnat sig åt sjömansyrket. En förbättring av pensionsbeloppen är därför ur många synpunkter motiverad. De, som nu utöva sjömansyrket, bli även utsatta för sådana påfrestningar, att de, när de uppnå pensionsåldern, måhända icke äro i stånd att utföra något arbete och således icke heller ha att räkna med annan inkomst än den de erhålla från handelsflottans pensionsanstalt. Då nu också pensions- eller understödsfrågan är så ordnad, att var och en erhåller pension, som står i visst förhållande till hans egna inbetalda avgifter, är det enklast att öka de egna avgifterna, så att en högre pension kommer dem tillgodo, som under nu rådande svåra förhållanden äro villiga fortsätta med sjömannens riskfyllda arbete. Staten skulle härtill kunna bidra genom att avstå från skatt på intjänad krigsriskersättning och i stället låta detta belopp tillgodoföras vars och ens konto för erlagda hyresavgifter. Ett sådant förfaringsätt kräver visserligen, att skattesatsen bestämmas i förväg exempelvis hel- eller halvårsvis. Detta förfaringsätt bör kunna genomföras, enär det här är fråga om en isolerad inkomst-källa.

På grund av vad ovan framhållits tillåta vi oss föreslå,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville hemställa om införande av sådan bestämmelse i skatteförordningen att sjöfolket befrias från erläggande av skatt för, under nu pågående krig, intjänad krigsriskersättning eller

att på krigsriskersättning utgående skatt skall tillgodoföras en vars hyresavgiftskonto för att sedermera tagas med vid beräkning av pension från handelsflottans pensionsanstalt.

Stockholm den 23 januari 1940.

Erik Johansson,
Öckerö.

Aug. Spångberg.

Carl Lindberg
i Stockholm.

Olof Nilsson
i Göteborg.